

Batı Trakya'daki Planlı Türk Soykırımı

Ata ATUN

BATI TRAKYA'DAKİ PLANLI TÜRK SOYKIRIMI

Prof. Dr. Ata ATUN
SAMTAY VAKFI kurucusu ve Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi
ata.atun@atun.com

ANAHTAR KELİMELELER

Batı Trakya, Batı, Trakya, Yunanistan, Türk Azınlık, Türk, Azınlık, Soykırım, İnsan Hakları, İnsan, Hakları, İKSAREN, Uluslararası Suç, Tarih.

ÖZET

Lozan Antlaşması imzalandığı zaman bölgede yaşayan Yunan, Bulgar, Ermeni ve Yahudilere oranla Türk nüfusu, Pomak Türkleri de dahil olmak üzere çoğunlukta idi. Lozan Antlaşması imzaladığında bölgede 129,120 gibi bir rakama sahip olan Türk nüfusu toplam nüfusun %67'sini oluşturmaktayken, bugün yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır. Batı Trakya Türkleri'nin nüfus artış hızı %2,8 dolayında olmasına rağmen sürekli göçler nedeniyle nüfusu artmamış ve bunun sonucu olarak bölgede azınlık durumuna düşmüştür.

Batı Trakya'da arazi mülkiyeti de dramatik bir şekilde değişmiştir. 1923'de arazinin yüzde 84'üne sahip olan Türkler, bugün toprakların ancak yüzde 20 ila 40'ının mülkiyetine sahiptir. Yıllar içinde bölgede Yunanistan tarafından acımasız bir soykırım uygulanmıştır.

BATI TRAKYA'NIN TARİHTEKİ YERİ

Milattan önce iki binli yıllardan itibaren yerleşim yeri olarak kullanılan Trakya'nın ilk sakinleri, "Hint Avrupa"¹ halkından Trak'lardır.²

M.Ö. 8. yüzyıl sonlarından ve 7. yüzyıl başlarından sonra, sırası ile Penilerin, Eski Yunanlıların, Makedonların egemenliği altına giren bölgede, M.Ö. 355 yılına kadar bir de Trakya Krallığı³ hüküm sürdü. Batı Trakya⁴, daha sonra sırası ile Roma⁵ ve Bizans⁶ İmparatorluklarının hakimiyeti altına girerek, önce Roma⁷ İmparatorluğu'nun sonra da Bizans⁸ İmparatorluğu'nun sınırları içinde kaldı.

Osmanlı İmparatorluğu, bu toprakları 1354 yılında fethederek⁹ sınırları içine katmış ve 559 yıl yönetmiştir. Batı Trakya, 1913-1920 yılları arasında müttefiklerin ortak yönetiminin işgali altında kaldı. 1923'de Lozan Antlaşması¹⁰ ile Yunanistan'a bırakıldı.

Batı Trakya'da ilk Türk varlığı, Orta Asya'dan göç eden "Batı Kolu" ile Balkanlar'a 2. yüzyılda gelen İskit Türkleri¹¹ ile başlamış, 4. yüzyılda Hun¹² Türkleri, 5. yüzyılda Avar¹³ Türkleri, 9. yüzyılda Peçenekler¹⁴ ve 11. yüzyılda da Kuman¹⁵ Türkleri ile devam etmiştir.

Batı Trakya topraklarının Türk egemenliği altına girdiği 1360'lı yıllardan, Yunanlıların

Avrupalı büyük devletlerin sayesinde bu bölgeyi kurşun atmadan entrika ile ele geçirdikleri 1920 Mayısına kadar geçen 560 yıllık zaman zarfında, bu topraklara başka hiç bir millet ege-men olmamış, hep Türk kalmıştır. Batı Trakya o kadar Türk'tür ki, dünyanın ilk Türk "Hükümet-i Müstakilesi"¹⁶ (Bağımsız Devleti) 1913'de bu topraklarda kurulmuştur.

31 Ağustos 1913 günü Batı Trakya Türk Devletinin kuruluşunun ilan edildiği¹⁷ binanın, tavanı "Hilaller ve Ay-Yıldız"larla bezenmiş salonunda, Sadık Ahmet¹⁸ ve İbrahim Şerif,¹⁹ 25-26 Ocak 1990'da "Türk" olduklarını söyledikleri için yargılandılar²⁰ ve 18 ay hapse mah-kum edildiler.

Doğu Avrupa topraklarının özellikle Batı Trakya bölgesinde çok verimli olması nedeni ile bölge, yüzyıllar boyunca pek çok kavmin buralara akın etmesine neden olmuştur. Batı Trakya, asırlar boyunca verimliliği nedeni ile pek çok el değiştirmiştir. Ancak bu topraklar üzerinde en uzun süre yaşayanlar ve bölgeyi geliştirenler Türkler olmuşlardır. Günümüzde Batı Trakya'da yaşayan Türkler de dikkate alındığında, Türklerin yaklaşık 2100 yıldır bu top-raklarda aralıksız yaşadıkları²¹ görülmektedir.

Yunanistan, her yerde yaptığı gibi ve dünyanın tümünün "Helen" ırkından olduğu iddia-sı ile Batı Trakya Türk'ünün de etnik kimliğini reddetmekte ve Lozan Antlaşmasına göre Batı Trakya'da "Müslüman Azınlık" bulunduğunu savunmaktadır. Ancak Lozan Antlaşmasına ek olarak imzalanan göç anlaşmasının başlığı "*Türk ve Rum Ahalilerin Değişimi*"dir. Ayrıca Milletler Cemiyeti²² (dönemin Birleşmiş Milletler'i) tarafından 5 Mart 1925'de Cenevre'de hazırlanan raporun başlığı da, "Batı Trakya'da Türk Irkından Azınlık"tır²³.

BATI TRAKYA'DA KURULAN TÜRK DEVLETLERİ

Yüzölçümü 15.000 km² olan Batı Trakya'nın 1910'daki nüfus dağılımı şöyledir. 325.000 Türk, 56.000 Bulgar, 30.000 Yunan, 11.000 Müslüman Gagavuz Türkü, 3.500 Yahudi, 1.600'ü Müslüman olan 4.000 Çingene, 850 Ermeni olmak üzere toplam 430.350 kişi.

Bu nüfus yoğunluğu sebebi ile Batı Trakya Türkleri, ilk olarak 1878'de Çirmen Kasaba-sı'nda Rodop Türkleri "Hükümet-i Muvakkate"²⁴ kurmuşlardır. Bu hükümet 1886'ya kadar sekiz yıl yaşamıştır.

İkinci olarak 31 Ağustos 1913'te bağımsız "Batı Trakya"²⁵ Devleti kurulmuştur. Batı Trakya Bağımsız Hükümeti, önce Osmanlıca yazılışı ile *سی و غربی تر اقا یا حکومت موقته* ile dönemki okunuşu ile "Garbî Trakya Hükümet-i Muvakkatesi" (Günümüz Türkçesi ile Batı Trakya Geçici Hükümeti), sonra *سی و غربی تر اقا یا حکومت مسد تاقله* Garbî Trakya Hükümet-i Müstakilesi (Günümüz Türkçesi ile Batı Trakya Bağımsız Hükümeti) olarak adlandırılmıştır. Günümüzde de bazı kesimler tarafından "Batı Trakya Türk Cumhuriyeti" olarak tanımlan-maktadır.

31 Ağustos 1913'te Batı Trakya'da kurulan "Batı Trakya Türk Cumhuriyeti" tarihte adı içinde "Türk" kelimesi olan ilk Türk Cumhuriyetidir. Garbi Trakya Müstakil Hükümeti adıyla da anılan bu Türk Devleti'ni, hem Yunanistan hem de Bulgaristan tanımıştır.

Batı Trakya Türk Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanı Piyade Kurmay Binbaşı Süley-man Askeri Bey tarafından Dedeoğaç'ta 3 Eylül 1913 tarihinde ilan edilen Batı Trakya Türk Cumhuriyeti Milli marşı.

Batı Trakya Türk Cumhuriyeti Milli Marşı

Ey Batı Trakyalı asil Türk çocuğu ne mutlu sana,
Sen hayat verdin kanınla millî kurtuluş savaşına.
Yüce kahramanlığın nakşedildi cihanın her yanına,
Selam duruyor milletler senin şu millî bayrağına.

Bastığın şu yerler senin şanlı şehitlerinle dolu.
Düşmanlar taciz edemez yüce kahramanların ruhunu.
Şanlı şehitlerin sarılmış kurtuluş bayrağına,
Bu ne ulvi şereftir gömülmek ecdad toprağına.

Yurtta hürriyetin, istiklâlin rüzgârı esiyor,
Kahraman mücahitler şu pis esareti deviriyor.
Bu şanlı millî istiklâl savaşından asla dönülmez!
Karşımıza çelik ordular da çıksa, bizi ürkütemez!

Biz, millî istiklâl için Meriç'i, Karasu'yu aştık,
Bütün müstevlileri ezerek, yenerek hedefe ulaştık.
Balkanlarda şanlı bir cumhuriyet çığırını açtık,
İlk defa hürriyet meş'alesini biz yaktık.

Bu bayrak dalgalanacak, cumhuriyet yaşayacak!
Karşımızdaki düşmanlar bizden ürküp kaçacak!
Binlerce yıl hür yaşayan bir milletin torunlarıyız,
Şu steplerin kurdu, arslanı, göklerin kartalıyız.
Mücahitlerin hamlesi her zaman fırtınalar andırır,
Savaşta heybetimizin dehşetinden düşmanlar bayılır.
Batı Trakya Cumhuriyeti yaşayacak,yaşayacak!
Terakkimizin karşısında milletler şaşıracak!

Ey şirin Batı Trakya!... İşte nihayet esarettten kurtuldun,
Ey düşmanlar!... Sanmayın savaşlardan bu millet yorgun.
Cumhuriyetin yüce bayrağı her an bu yurttta dalgalanacak,
Su bütün Batı Trakyalılar kıyamete kadar hür yaşayacak!

29 Eylül 1913'de Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında yapılan İstanbul Antlaşması ile Edirne dahil Doğu Trakya'nın Osmanlı Devleti'ne verilmesine karşılık Batı Trakya Bulgaristan'a bırakılmıştı. "Batı Trakya Geçici Hükümeti" bu duruma karşı çıktı ve antlaşmayı tanımadığını ileri sürdü.

Aradan geçen süre içinde Batı Trakya Geçici Hükümeti bütün bölgede teşkilatını kurdu ve 30,000 kişilik bir de savunma gücü oluşturdu. Bağımsızlığını ilan eden yeni yönetim, ilk olarak ülkenin sınırlarını belirlemiş, bağımsız devletin sembolü olan ay yıldızlı, yeşil, beyaz bayrağı resmi binalara çekmiş, 29,170 kişilik ordusunu kurup, bütçesini hazırlamış, pul bastırarak, pasaport uygulamasına geçmiştir. Bu arada Osmanlı yasa ve tüzükleri aynen kabul edilerek davalara da Garbi Trakya Adliyesi bakmaya başlamıştır. Selanik doğumlu bir Yahudi olan Emanuel Karasu (Carasso) tarafından resmi bir haber ajansı kurulmuş; Fransızca ve Türkçe olarak *Müstakil-Indépendant* adında bir gazete çıkarılmıştır.

Bu gelişmeler üzerine Bulgaristan, bölgede yığınak yapmaya başladı. Ancak o dönemde Osmanlı Devleti, yeni kurulan bu cumhuriyete dış baskıların da etkisiyle olumlu bakmıyordu. Buna ilaveten İstanbul'daki siyasi iktidar kavgası ve kargaşası Batı Trakya'da böyle bir bağımsız devletiyle ilgilenme olanağını ortadan kaldırmıştı. Bunun üzerine Sadrazam Sait Halim Paşa hükümeti, "Batı Trakya Geçici Hükümeti" üzerine baskı yaparak bölgenin boşaltılmasını sağladı. Nitekim 29 Ekim 1913 tarihinde imzalanan İstanbul Antlaşmasıyla Osmanlı hükümeti, Batı Trakya'yı bütünüyle Bulgaristan'a bırakmıştır.

"Batı Trakya Bağımsız Hükümeti"'nin toprakları, General Lazarof komutasındaki Bulgar kuvvetlerince 30 Ekim 1913 tarihine kadar tamamen işgal edilir ve bu devlet sona erer. Böylece Ağustos 1913'ün ilk günlerinde, Batı Trakya'da büyük ümitlerle başlayan bu kurtuluş mücadelesi de üç ay sonra Ekim sonlarında acı bir düş kırıklığı ile sona erdi. Bölgede bir yoğunluk oluşturan Türkler ve yüzyıllardır Türk hakimiyeti altında kalan bu topraklar da Makedonya gibi hudutlar dışında bırakıldı.

Osmanlı Devleti, Balkan Savaşı ile ilgili olarak son antlaşmayı da 13 Mart 1914'de Sırbistan ile yapmıştı. İki devletin ortak sınırı kalmadığından, bu antlaşmada daha çok Sırbistan'da kalan Türklerin durumu konusuna yer verildi ve "Batı Trakya Geçici Hükümeti" kuruldu. Ancak 3 ay sürebildi.

1912 Ekiminde başlayan, sonradan Romanya'nın da katılımıyla bütün Balkanları kapsayan büyük kavga, Ağustos 1913'de yani 10 ay gibi kısa bir süre sonunda bitti. Bu büyük kavga neticesinde mirastan en büyük payı Yunanistan aldı.

Osmanlı Devletinin Balkanlardaki 5 vilayeti, Selanik, Manastır, Kosova, Yanya ve İşkodra'nın paylaşılması sonucunda;

- Yunanistan: 50. 000 km², toprak ve 1. 600. 000 nüfus;
- Sırbistan: 30. 000 km², toprak ve 1. 200. 000 nüfus;
- Bulgaristan: 18. 000 km², toprak ve 1. 000. 000 nüfus;
- Karadağ: 5. 000 km², toprak ve 150. 000 nüfus kazandılar.

Ayrıca Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti ve İşkodra'yı da topraklarına kattı. Balkanlı diğer uluslar, büyük mirası aralarında pay ederken ve Makedonya'yı adeta yutarlarken, buranın asıl sahibi olan Makedon halkından hiç bahsedilmedi. Ege adaları hakkında, büyük devletler Londra'da Şubat 1914'de şu esasları tespit ettiler: Meis hariç İtalya'nın işgal ettiği adalar onda; İmroz, Bozcaada hariç diğerleri Yunanistan'da kalacaktı. Ancak bu karar hukuki bir neticeye bağlanmadan Birinci Dünya Savaşı başladı.

15 Ekim 1919'da Fransız himayesinde kurulan "Batı Trakya Umumi Merkezi"²⁶ hükümeti ise 23 Mayıs 1920'de yıkılmıştır.

Batı Trakya'daki azınlık gruplarının nüfus sayılarına ulaşmak güçtür. Yunanistan bu konuda bir sayı vermekten her zaman kaçınmıştır.

Türk heyeti tarafından Lozan Barış Konferansı'na verilen rakamlara göre, Batı Trakya'nın 1923'deki toplam nüfusu, 191,699 idi. Bunun 129,120'sini (%67) Türkler, 33,910 (%18) Yunanlılar, geri kalan 28,699'u da az sayıda Yahudi ve Ermeni ile birlikte çoğunlukla Bulgarlardan oluşuyordu. Böylece Türkler Yunanlılar karşısında dörtte birlik bir çoğunluğa

sahiptiler.²⁷

Bugün durum farklıdır. Batı Trakya'nın toplam nüfusu yaklaşık 360.000'dir.

Yunan makamları, ülkede yaşayan azınlıklarla ilgili istatistikleri açıklamadığından Batı Trakya'da yaşayan Türklerin sayısını tam olarak söylemek mümkün değildir. Yunanistan'ın kesin rakam varmaktan kaçınmasına rağmen, bunun yaklaşık 120,000 - 150,000'i (% 33-42) Türk kökenlidir. Bu, tahmini bir rakamdır. Bu rakamlardan da Batı Trakya'daki Türk nüfusunun artış göstereceği yerde, azalma gösterdiği anlaşılmaktadır.

1951 nüfus sayımına göre, anadilinin Türkçe olduğunu bildirenlerin sayısı Müslüman olduğunu bildirenlerin iki katına yakındır. Toplam nüfusun 7.632.801 olarak belirlendiği bu sayımda, dinini Müslüman olarak belirtenler 112.665 (% 1.4) iken, anadilini Türkçe olarak belirtilenler 179.895'tir. Bu da % 2.4'e tekabül etmektedir

BATI TRAKYA'DA TÜRK NÜFUSUN ERİTİLMESİ ÇABALARI

Lozan Antlaşması'nın imzalandığı 1923 yılında bölgede yaşayan Yunan, Bulgar, Ermeni ve Yahudilere oranla Türk nüfusu, Pomak Türkleri de dahil olmak üzere çoğunlukta idi. Lozan Antlaşması imzalandığında bölgede 129,120 gibi bir rakama sahip olan Türk nüfusu toplam nüfusun %67'sini oluşturmaktayken, bugün yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır. Nüfus artış hızı %2,8 dolayında olarak bilinen Batı Trakya Türklerinin nüfusu sürekli göçler nedeniyle artmamiş ve bunun sonucu olarak bölgede azınlık durumuna düşmüştür.²⁸

Yunanistan, göç ettirmek veya asimile etmek suretiyle Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı'nı tamamen eritmek için unsurları aşağıda sunulan stratejiyi uygulamaktadır.

- Azınlığı Türk, Pomak ve Çingenelerden müteşekkil homojen olmayan bir topluluk olarak tanımlayıp azınlığın bölünmesine zemin hazırlamak.

- Azınlığı münhasıran dini kimliği ile tanıyıp etnik kimliğinin, dolayısıyla Türkiye ile bağlarının zayıflatılması ve böylece yukarıda işaret olunan bölünmeyi gerçekleştirmek.

- Azınlığın ekonomik gelişmesini engellemek ve sosyal güvenlik ve dayanışmasını sarsmak suretiyle göçü özendirme.

1-Arazi Yitirme Sorunu

Batı Trakya'da arazi mülkiyeti de dramatik bir şekilde değişmiştir²⁹. Kaynaklara göre 1920'li yıllarda, Batı Trakya'da taşınan ve taşınmayan malların % 86'sı Türkler'e, % 7'si Bulgarlar'a, % 6'sı Rumlar'a ve %1'i diğer unsurlara; hayvan ve ziraat aletlerinin % 86'sı Türklerle, % 8'i Bulgarlar'a ve % 6'sı Rumlar'a aitti³⁰. 1923'de arazinin yüzde 84'üne sahip olan Türkler, bugün toprakların ancak yüzde 20 ila 40'ının mülkiyetine sahiptir.

Türk azınlığın toprağına olan bağlılığını iyi değerlendiren Yunan hükümetleri, Türklerin topraklarını çeşitli bahanelerle kamulaştırarak veya arazi birleştirmesine tabi tutarak veya hileli yollardan el koyarak Türkleri bölgeden uzaklaştırmış, dağıtmışlardır. Bu politika ile eşgüdümlü biçimde de azınlık mallarının Yunan kökenliler tarafından alınmasını özendirici politikalar üretilmiştir. 22 Kasım 1966 tarihinde Yunanistan Merkez Bankası ile Ziraat Bankası

arasında “Trakya Müslümanlarına ait arazileri, zirai yapıları, Yunan vatandaşı ve Hıristiyan dinine mensup Elenlerin satın almalarına” ilişkin imzalanan anlaşma³¹ durumun anlaşılması bakımından oldukça açıktır. Son yıllarda Türklere ait malların alınması için uygun ve uzun vadeli kredilerle özendirilenler arasında SSCB’nin yıkılmasından sonra bölgeye düzenli olarak getirilip yerleştirilen sözde Pontus Rumları da bulunuyor.

2- Vatandaşlıktan İskat

Türk azınlığını eritme araçlarından en önemlisi ise 1955 yılında yürürlüğe giren Yunan Vatandaşlık Kanunu'nun 19. maddesidir. Yasa, sistemli olarak Türk Azınlık nüfusunun “kabul edilebilir” bir düzeyde tutulması için kullanılmıştır. Bu yasayla 60.000 civarında Batı Trakyalı Türk’ün vatandaşlığına son verilmiştir.

Bu uygulamada ise hukukî dayanak olarak Vatandaşlık Kanunu’nun 19. maddesi kullanılmaktadır.³² Madde şöyledir: “*Yunan olmayan kökenden bir kişi geri dönme niyeti olmaksızın Yunanistan'dan ayrılırsa, bu kişinin Yunan vatandaşlığını yitirdiğine hükmedilebilir. Bu hüküm, yurtdışında doğmuş ve oturmakta olan Yunan olmayan etnik kökenli kişilere de uygulanır. Ana-babasından ikisi birden veya hayatta olanı vatandaşlığını yitirmiş olan reşit olmayan çocuklardan yurt dışında yaşayanlar da vatandaşlığını yitirmiş olarak ilan edilebilir. Vatandaşlık Konseyinin aynı yönde alacağı karara dayanarak bu konuda İçişleri Bakanı hüküm verir.*” Yunan yönetimi, ülke dışına seyahat amacıyla giden Yunan kökenli olmayan vatandaşlarını vatandaşlıktan çıkarırken temel amacı Batı Trakya’daki Türk nüfusunu azaltmaktı.

Nitekim bu maddeye dayanılarak 1988’de 122, 1990’ın Haziran ayı itibariyle 66, Şubat 1991’de 544 Batı Trakya Türkü bilgi ve istekleri dışında vatandaşlıktan atılmıştır. Vatandaşlıktan çıkarılanlardan çoğu Türkiye, ABD ve Almanya’ya öğrenim görmek üzere giden öğrencilerdir. Bu uygulamaya rağmen Yunan makamlarınca vatandaşlıktan çıkarılan Türklerin sayısı gizli tutulmaktadır.³³ Batı Trakya Türk Azınlığı mensuplarını vatandaşlıktan çıkarmak için kullanılan bu madde, Yunan vatandaşları arasında “etnik kökenlerini” kıstas alarak, “Yunan asıllı olanlar ve olmayanlar” şeklinde ayırım yapmaktaydı. Bu maddeyle vatandaşlıktan iskat edilenler kendilerine bir tebligat dahi yapılmadan, keyfi biçimde vatandaşlıktan çıkarılmışlardır. Soydaşlarımız vatandaşlıktan çıkarıldıklarını sınır kapılarında öğrenmiş, haklarında alınan karara itiraz edebilmeleri için Yunanistan’a giriş yapmalarına dahi izin verilmemiştir. Bu şekilde Yunan vatandaşlığı kaybettirilen soydaşlarımızın sayısının 60.000 civarında bulunduğu tahmin edilmektedir.

11 Haziran 1998 günü bir yasayla Vatandaşlık Kanununun 19.maddesi kaldırılırken geriye dönük düzeltme yapılmaması nedeniyle o dönemde vatandaşlıktan atılan 60,000 Batı Trakyalı Türkün bugün hala vatansız olması, 19. madde uygulamasının etkilerinin devam ettiğini ortaya koymaktadır. 19. madde iptal edilmiştir ama yarattığı olumsuz ve ayırıcı etkiler, Batı Trakyalı Türklere yıllarca olumsuzluklar yaşatacaktır.

3- Yasak Bölge Uygulaması

1936 yılından başlamak üzere son yıllara kadar Batı Trakya'daki Türk nüfusunun dörtte biri, İskeçe ve Gümülcine'nin kuzeyinde Bulgaristan'a sınır olan ve Yunanistan tarafından “Yasak bölge” ilan edilmiş olan bölgede yaşamaya zorlanmıştır.³⁴ [Resim 1] Yasak bölgelerdeki Türklerin çoğu Pomak³⁵ Türkleri olup, ağır polis ve asker baskısı altında yaşamaktadır-

lar³⁶. Pomak köylerine giriş ve çıkış için özel bir belge gerekmekteydi.

Yunanistan'ın azınlık üzerindeki asimilasyon politikasının bir diğer örneğini teşkil eden "Yasak Bölge" uygulaması 1995 yılında kaldırılmış olmakla birlikte, Yunan politikalarının azınlıklara hayat hakkı tanımama uygulamalarının ve düşüncelerinin sınırlarını göstermesi bakımından önemli bir örnek oluşturmaktadır. Ancak Yasak Bölge uygulamasının etkileri Yunanistan'ın, Batı Trakya Türk Azınlığını parçalamak amacıyla uygulamaya koyduğu, dağlık bölgede yaşayan azınlık mensuplarının Türk olmadığını iddia eden politikası ile devam ediyor.

Dönemin Milli Savunma Bakanı Arsenis 1995 yılında Batı Trakya'yı ziyareti sırasında askeri yasak bölgenin de kaldırılacağını açıklamıştır. Askeri kontrol noktalarının ve bölge dışında yaşayan Yunan vatandaşlarının bölgeye giriş-çıkışları için izin alınması koşulunun kaldırılmış olmasına rağmen Arsenis'in bu beyanını gerekli yasal düzenleme izlememiştir. Halen yasak bölgeyi ziyaret etmek isteyen yabancı uyrukluların yerel güvenlik makamlarından izin almaları gerekmektedir.

Yasak Bölge uygulaması, Batı Trakya Türkleri'nin birbirinden habersiz bırakılması hedefinin yanı sıra birbirine yabancılaşması hedefini de yaşama geçirmiştir. Pomak Türkleri olarak tanımlanan azınlık 1936 yılında yasak bölge olarak ilan edilen bölgede yaşamaktaydı ve uzun süren söz konusu yasaklama nedeni ile bölgede yaşayan az sayıdaki Bulgar asıllı azınlıkla ve sınırın öbür tarafındaki Bulgarlarla daha yakın ilişki kurdular. Yasağın sürdüğü 59 yılda, Pomaklarda, Bulgarlardan sosyal ve kültürel bir etkilenme oldu ve yabancılaşma gelişti.

Yunanistan AB'nin baskısı ile Yasak Bölge uygulamasını kaldırırken yerine alternatif bir yöntem koydu ve Türkleri kendi içlerinde bölme faaliyetlerine başladı. Hükümetin amacı bölgede kendini Türk hissedenlerin ve Türk olarak tanımlayanların sayısını asgariye düşürmek ve ileriki yıllarda milliyetçilik ve ayırmacılık sorunları ile karşı karşıya kalmamak.

Yunanistan, Batı Trakya Türk Azınlığı'nın birlik ve beraberliğini bozmaya yönelik faaliyetler çerçevesinde Pomakların "Yunan kökenli Müslümanlar" olduklarını iddia etmekte ve sürekli olarak da bu yönde propaganda yapmaktadırlar. Konstantin Mitçotakis, 1991'de "Batı Trakya'daki "Müslüman Azınlığı", "Türk kökenli, Pomak ve Çingene" olarak ilk kez kendisinin tanımladığını belirtmişti.³⁷ Aynı yöndeki çabalar kapsamında, Pomakça Alfabe kitabı olarak hazırlanan "Okuma Kitabı", 12 Haziran 1997 tarihinde Atina'da tanıtımı yapılarak yayınlandı.³⁸ Bu çalışmalara 1998'de yayına sokulan Zagalisa isimli gazete izledi. Yunanistan D Kolordusu Komutanı'nın "Pomaklarla ilgili çalışmaları biz yürütüyoruz" şeklindeki demeci şüphesiz ki çok önemlidir. Söz konusu demeçte, Pomaklar'dan, "Elen Pomaklar" olarak söz eden Kolordu Komutanı, Pomak dilinin Üniversite düzeyine getirileceğini, üniversitede bir kürsünün ihdas edilmesini düşündüklerini söylemiştir. Pomakça Sözlük ve Gramer çalışmaları yapıldığını, Selanik'te kurulu bulunan Pedagoji Akademisi'nde Pomakça'nın ders olarak okutulmasının gerektiğini söyleyen Kolordu komutanı, bu tip faaliyetlerin askeri faaliyetlerini etkilemeyeceğini de sözlerine eklemiştir. 1998'de, Şapçı'da yapılan bir başka toplantıda konuşan, Doğu Makedonya ve Trakya Bölge Genel Sekreteri Stavros Kabelidis, bölgenin kalkınmasında 10 yıllık bir planlama uygulanacağını söylerken, Desine Pantazi tarafından hazırlanan ve "Trakya'nın Pomakları" adını taşıyan bir video gösterisinde, Batı Trakya'nın Balkan kolundaki Pomak Türklerinin zorla Müslümanlaştırıldıklarını, halbuki yaşama tarzlarında Hıristiyan tarzına uyan hareketlerin bulunduğunu, Lozan Antlaşması'na göre bu köylerde Pomakça eğitim görmeleri gerektiğini vurgulamıştır.³⁹

Yunanistan'ın izlediği bu politikanın azınlıkların varlığını ve etnik kimlik vurgulu azınlık anlayışını reddeden öncelikli politikaları ile çelişmesi, temel hedefin Türk azınlığını bölmek olduğunu bir kez daha ispatlıyor. 1995 sonrası belirlediği strateji sonucunda Pomak Türkleri üzerinde yoğun bir kültürel baskı ve tarihi saptırma çalışması başlatan Yunanistan, Pomakların Türklerden ayrı bir ırk olduğunu ispatlamak ve Pomakları da buna inandırmak için Pomak alfabetini ya da gazetesini devlet eliyle basmaya kadar gidebiliyor. Kendilerini Türk olarak tanımlayan Pomaklar üzerinde yaşam koşullarının düzeltilmesi, AB fonlarından faydalandırılmaları gibi ikna yöntemlerini uygulamaktan da geri durmuyorlar. Yunanistan politikaları açısından en ilginç gelişme ise Batı Trakya'da adında Türk kelimesi geçen dernekleri kapatıp, yenilerinin kurulmasına izin vermezken, İskeçe'de Hronos Pomak Derneği'nin devlet eliyle kurdurulmasıdır. Yunanistan'da adında "Türk", "Makedon" ve "Azınlık" kelimesi geçen dernekler kapatılırken, adında "Pomak" geçen derneğin üst düzeyde destek görmesi her şeyden önce açık bir ayrımcılık ama bundan önemlisi Yasak Bölge uygulamasının etkisinin böylece sürdürülmüş olmasıdır.

Yunan Hükümetinin uzun vadedeki amacı "Türk" kelimesine uyguladıkları yasağı AB normları içinde uzunca bir zaman daha sürdüremeyecekleri gerçeğinden yola çıkarak 1923 Lozan Anlaşması'ndan beridir "Müslüman" olarak tanımladığı azınlığı Türk, Çingene ve Pomak olarak bölmek ve Müslüman azınlıkların hepsi Türk değildir anlayışını yerleştirmektir.

BATI TRAKYA'DA POMAK YERLEŞİMİ

Anadolu Yörükleri, 15. yüzyıldan başlayarak Balkanlar'a akın akın gelmişler ve buralara yüzyıllar önce gelen "Kıpçak-Kuman Türkleri" ile kaynaşmışlardır. Aydınoğlu Gazi Umur Bey, Batı Trakya'yı fethetmeye başlayınca, bölgedeki bu Türk soylu gruplar, gönüllü olarak ileri karakol ve öncü gruplar görevini üstlenmişlerdir.

1358-1362 arasında Batı Trakya'ya Süleyman Paşa, Timurtaş Paşa, Lala Şahin Paşa, Doğan Bey, Hacı İlbey, Evranos Bey, Deli Balaban Bey ve Akçakocaoğlu yönetiminde dalgalar halinde gelen Yörüklere⁴⁰ buradaki Pomak Türkleri, yerleşmelerine yardım ederek maddi ve manevi yönden büyük destek olmuşlardır.

Balkan ve Batı kaynaklarında "Pomak" kavramı, ancak 1830'lu yıllarda görülmeye başlanmıştır. Bu kelime, bir sıfat olarak bölge Türklüğünün bir parçası olan Pomak Türklerine, bölge Slav halkları tarafından verilmiştir. Kelimenin Balkan Slav lehçesindeki anlamı, "Yardımcı"dır.

Slav lehçelerinde "pomağa" ve "pomagadic" şekillerinde telaffuz edilen kavram, zamanla "pomak" şeklinde telaffuz edilmeye başlanmıştır. Kelimenin bölge Türklerine isim olarak verilmesi, 14. yüzyıldan beri bölgeye akın akın gelen Anadolu yürüklerinin Balkanlardaki Osmanlı topraklarına iskanında, bu Kıpçak-Kuman kökenli grupların yardımcı olmalarından kaynaklanmaktadır.

Tarih bilimi, Pomak Türklerinin 11. yüzyılda Rodop'lara yerleşmiş olan Kuman⁴¹ Türklerinin torunları olduğunu göstermektedir. Pomak Türkleri, Türk kültürünün tüm özelliklerini taşımakta, dilleri, el sanatları, giyim ve folklorik özellikleri ile Orta Asya Türklerinin yaşayış biçimini hala korumaya devam etmektedirler.

Bütün bu gerçeklere rağmen Yunanistan, Pomak Türklerini Türklerden ayırma ve Yu-

nan asıllı olarak gösterme çabalarından asla vazgeçmemektedir. Bu konuda çeşitli propaganda kitapları yazılmakta, Pomak Türklerinin “zorla Müslümanlaştırılmış Yunan Trakyalıları” ve “Elen asıllı Müslümanlar” oldukları iddia edilmektedir.

4- Azınlığın Siyasal Haklarının Engellenmesi

Türk-Yunan ilişkilerinin seyrine paralel olarak Yunanistan yönetiminin Batı Trakya Türk Azınlığı (BTTA)’na yönelik tutumunda 1999 yılından itibaren değişiklikler görülmeye başlanmıştır. Ancak, söz konusu değişikliklere rağmen, Yönetim’in, BTTA’nın ikili ve uluslararası antlaşmalarla belirlenmiş statüye kavuşturulmasına, geleneksel kurumları üzerinde söz sahibi olmasının sağlanmasına, ya da Azınlık’ın eğitim sorunlarını temelden çözümlemeye yönelik bir kararlılık içinde olduğunu söylemek henüz mümkün görünmemektedir.

Zira, BTTA’yı ilgilendiren hakların kullanılması yönünde atılan adımlar Azınlık’ın bugüne kadar Yunan yönetiminin ayrımcı politikası nedeniyle esasen kullanamadığı vatandaşlık haklarının, başka bir deyişle asli hak ve özgürlüklerinin kullanılması ile ilgilidir.

BTTA’nın seçme-seçilme hakkı bağlamında karşı karşıya kaldığı kısıtlamalar, Azınlığın sorunlarının Yunanistan siyasetine taşınması imkanlarını da daraltmaktadır. Seçim yasasında 1990 tarihinde yapılan bir değişiklikle getirilen yüzde 3'lük ülke barajı (*barajı aşmak için 200 bin oy gerekmektedir*) uygulamasının bağımsız adaylar için de geçerli olması nedeniyle, BTTA’nın Yunanistan Parlamentosu’na kuracağı bir parti adına, ya da bağımsız olarak temsilci gönderme imkanı fiilen elinden alınmıştır. Böylece, BTTA mensuplarının milletvekili seçilebilmeleri için diğer siyasi partiler tarafından aday gösterilmeleri gereği ortaya çıkmıştır.

Seçme-seçilme hakkı konusunda Yunanistan hükümetinin son yıllarda yaptığı bir uygulama azınlıkların Yunan Meclisine girememesi doğrultusunda atılmış yeni bir adım olup, çok dikkat çekicidir. Yunan hükümeti birleşme olasılığı olan azınlık oylarını parçalayabilmek için bölgesel düzenlemeye gitmiştir. Azınlığın siyasi etkinliğinin azaltılması amacıyla uygulamaya konulan söz konusu yasa, Kapodistrias Planı olarak anılır ve il, belediye ve nahiyelerin birleştirilmesi uygulamasıdır. Türklerin yaşadığı bölgelerdeki seçim sandık merkezlerinin ve seçmenlerin oy kullanacakları bölgelerin sınırlarını kağıt üstünde değiştirerek süper valilikler oluşturmuş ve Türklerin yoğun yaşadığı bölgeleri Yunanların nüfus oranının daha yüksek ve daha yoğun olduğu bölgeler arasında bölüştürerek Türk azınlık oylarının tamamının birleştirilmesi ihtimalinin yok edip, Türklerin Meclise girebilmelerinin önünü kesmiştir. Atina “Kapodistrias Planı” ile Türkleri azınlıkta bırakacak şekilde Yunan şehirleriyle birleştirerek Türk azınlığı 7 küçük belediyeden 3 daha büyük belediyeye sıkıştırdı. Böylece genişletilmiş bölge valilikleri oluşturularak Türklerin kendilerini yönetecek valileri çıkarması engellendi.⁴²

5- Toplumsal Örgütlenme Hakkının Engellenmesi

Albaylar Cuntası döneminde başlayan yoğunlaştırılmış sindirme politikaları, 1974’den itibaren isminde “Türk” kelimesi geçen bütün dernekler kapatılması, okul tabelalarından da kimliğin ifadesi olan “Türk” kelimesinin kazınmasıyla devam etti.⁴³

Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği, Gümölcine Türk Gençler Birliği, İskeçe Türk Birliği gibi dernekler “Türk” ibaresinin azınlık yaratma amaçlı kullanıldığı gerekçesiyle kapatıldı. Yine, adında “Türk” ibaresi yer aldığı için Rodop İli Türk Kadınlar Kültür Derneğinin kuruluşuna da izin verilmedi. Bu konudaki en yeni ve en ilginç karar Evros (Meriç) Azınlık

Gençler Derneğinin tanınma talebinin reddedilmesi üzerine 2003'ten bu yana Yargıtay'da görülen temyiz davasıydı.⁴⁴ Yargıtay, "Trakya'da dinleri Müslüman olan Yunan vatandaşlarının bulunduğu" şeklindeki resmi devlet söylemini tekrar ettikten sonra "Azınlık Gençleri" adının belirli ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde ifade edilmediğini belirterek dini azınlığı mı yoksa etnik azınlığı mı temsil ettiğine dair ortaya çıkan karşılığın kamu düzenine aykırı ve bu nedenle de yasa dışı bularak temyiz talebini reddetti.⁴⁵ Yargıtay, sadece tescil talebini reddetmiş olmadı aynı zamanda herhangi bir tanımlama içermeyen azınlık teriminin bir derneğin adında yer almasının da "suçları gizleyebileceği" yönünde azınlıklar aleyhine bir içtihat yaratmış oldu.⁴⁶

27 Mart 2008 tarihinde AİHM, isminde geçen "Türk" kelimesi nedeni ile kapatılan İskeçe Türk Birliği ve kurulmasına izin verilmeyen Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği'nin 2005 yılında Yunanistan aleyhine açtığı davada Yunanistan'ın "örgütlenme ve dernek kurma hakkı"nı ihlal ettiği hükmüne varmıştı.

Galip Galip ve diğer yedi kişinin İskeçe Türk Birliği ve Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsiller Derneği'nin kapatılması nedeniyle AİHM'e başvurmasının ardından açılan davada Mahkeme, İskeçe Türk Birliği'nin kapatılmasına ilişkin davanın 21 yıldan fazla sürmesi nedeniyle Yunanistan'ın "makul bir süre içerisinde hakkaniyete uygun adil yargılanma" hakkını ihlal ettiği hükmüne varmış ve Yunanistan'ı 8.000 avro manevi tazminata mahkûm etmişti.

"Lozan Barış Anlaşması ile Batı Trakya'da Türk değil Müslüman Azınlığın tanındığı" ve "derneğin isminin derneğin kurucularının milliyetleri nedeniyle kamuoyunu yanlış yönlendirebileceği" gerekçesiyle Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği'nin kurulmasına izin veremeyen Yunanistan'a karşı Hülya Emin ve diğer altı kişinin AİHM'e yaptığı şikâyetin görüldüğü Emin ve Diğerleri davasında ise AİHM, başvuran kişilerin manevi zararının varılan karar neticesine "hakkaniyete uygun tatmin" için yeterli olduğu görüşüne vararak manevi tazminata gerek görmemişti.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Dora Bakoyanni, Yunanistan'ın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) 27 Mart 2008 tarihinde "İskeçe Türk Birliği ve Diğerleri v. Yunanistan" (No:26698/05) ile "Emin ve Diğerleri v. Yunanistan" (başvuru no.34144/05) davalarında oybirliği ile Yunanistan'ın "örgütlenme ve dernek kurma hakkı"nı ihlal ettiği kararına karşı temyize gideceklerini duyurdu.

19 Haziran 2008 tarihinde basın toplantısında Bakoyanni, "Ankara ve Atina arasında azınlıklar konusunda karşılıklılık esasına dayalı ikili bir diyalog başlatıldığı izlenimine karşı azınlıklar konusunda tam olarak nelerin tartışıldığı" sorusunu "karşılıklılık prensibinin insan haklarının korunması konusunda artık gündemde olmadığını, çünkü azınlık haklarına saygının ve ilişkin politikaların oluşturulmasının demokratik devletlerin görevi olduğu" şeklinde cevapladı. Dışişleri Bakanlığı'nın detaylı incelemesinin ardından bu kararı aldıklarını açıklayan Bakoyanni, Yunan devletinin kararın hangi maddesi için temyize gidileceği konusunda bilgi vermedi.

Basın toplantısında konuşan Bakoyanni, Yunanistan'ın Trakya'daki Müslüman azınlık ile ilgili olarak görevini yerine getirdiğini söylemiştir. Yunanistan'ın eşit haklar ve kanun önünde eşitlik politikasını uyguladığı ve derinleştirdiğini, ancak Türkiye'nin kendi politikası doğrultusunda Müslüman azınlığa yönelik konuları dile getirdiğinde sorunlarla karşılaştıklarını dile getirerek, aslında sorunun halen devam ettiğini ve Yunan hükümetince de devam ettirileceğinin işaretlerini vermiştir.

Yunan Hükümetinin AİHM dava sonucunu temyize götürme kararı Batı Trakya Türk Azınlığı'nda, AB'de ve Türkiye doğal olarak şaşkınlık yaratmıştır. AİHM, verdiği karar ile Batı Trakya Türk Azınlığı'nın haklı mücadelesinde "Azınlık"ı haklı bulmuş ve Yunanistan'ı mahkum etmiştir. Gerçekte AİHM tarafından verilen karar Yunanistan'da azınlıkların "Örgütlenme ve Dernek kurmak özgürlüklerinin olduğunu ve bunun hiçbir şekilde engellenemeyeceğini emretmektedir.

Konu ile ilgili davalar, 2005 yılında, İskeçe Türk Birliği ve Rodoplar Bölgesi Türk Kadınları Kültür Derneği tarafından açılmıştı. AİHM, Yunanistan'ın Türk azınlığa ait dernekleri kapatma kararıyla "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) örgütlenme hakkıyla ilgili 11. maddesini ihlal ettiği" görüşüne vardı.

İskeçe Türk Birliği 1927 yılında kurulmuş ve bu adla 1983 yılına kadar faaliyet gösterdikten sonra, o yıl Yunan makamları tarafından Türk kimliği propagandası yaptığı ve Lausanne Antlaşması'na aykırı olduğu gerekçesiyle kapatılması için dava açılmıştı. Kurulduğu 1927 yılında bu yana yaklaşık 60 yıl yasal olarak faaliyetlerini sürdüren İskeçe Türk Birliği, 1986 yılında İskeçe valiliğinin "Batı Trakya'da Türk bulunmadığı" iddiasıyla açtığı bu dava sonucunda, İskeçe Mahkemesi tarafından kapatılma kararı alınmıştı.

İskeçe Türk Birliği, yaklaşık 20 yıl süren iç hukuk mücadelesinin aleyhine sonuçlanmasının ardından 2005 yılında davayı AİHM'ye taşımıştı.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bu davayla ilgili kararında, sadece Türk terimini kullanıyor diye bir derneğin kapatılmasının, demokratik bir toplumda gereksiz bir uygulama olduğuna hükmetti. Derneğin, Yunanistan'da bir etnik azınlık var olduğu fikrini savunmasının dahi, demokratik bir toplum için tek başına tehdit oluşturamayacağı görüşünü belirtti.

Derneğin kapatılmasıyla, Yunanistan'ın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin örgütlenme özgürlüğü ve adil yargılanmayla ilgili maddelerini ihlal ettiğinde hüküm kıldı. AİHM, Atina'nın kapatılmış davacı derneğe 8 bin Euro manevi tazminat ödemesini de kararlaştırdı.

Diğer davada da, Mahkeme Atina'nın 'Yunanistan'da etnik azınlık yoktur, dini azınlıklar vardır' tezini geri çevirdi. 2001 yılında kurulmak istenen Türk Kadınları Kültür Derneği'nin, adında Türk kelimesi olduğu gerekçesiyle mahkemeler tarafından kaydının reddedilmesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin örgütlenme özgürlüğü hakkına aykırı olduğu sonucuna vardı.

Bu kararların Avrupa Konseyi standartlarına göre doğrudan yaptırımını bulunuyor. Yunanistan'ın normal şartlarda yasalarını gözden geçirmesi ve Türk adıyla dernek kurulmasına olanak tanınması gerekiyor. Bu konuda, mahkeme kararlarının uygulanmasından sorumlu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin izleyeceği politika belirleyici olacak, bölgede kalıcılık sağlayacaktır. Her koşulda AİHM'nin adında "Türk" kelimesi geçen derneklerle ilgili aldığı kararı değişmeyecektir.

Konu ile ilgili açıklama yapan Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu (ABTTF) Başkanı Halit Habipoğlu, "Azınlık'ın yıllardır sürdürdüğü haklı mücadelesi AİHM'in kararı ile güçlenmiştir. Kararın Mahkeme'nin Yunan ve Rum yargıçlarının da aynı yöndeki oylarıyla oy birliğiyle alınmış olmasına rağmen ülkemiz Yunanistan'ın temyize gitme kararını anlamakta zorlanıyoruz. Yunanistan, ülkesine sadakat ile bağlı Azınlık'ı hala bir tehdit olarak görmekte

ısrar etmektedir. Azınlık'ın hakları konusunda gönül ne AİHM'e gitmek isterdi ne de ülkemiz Yunanistan'ın AİHM kararını temyize götürmesini dilerdi. Ülkemiz Yunanistan'da çoğunluk ile azınlık arasında diyalog kurulması Azınlık'ın amacıdır. Azınlığımızın asıl hedefi bunu ülke için demokratik bir platformda gerçekleştirmektir. Ancak Yunan devleti ve hükümetinin politikaları neticesinde Azınlık, hakkını ülkesi dışında aramak durumunda kalmıştır. AİHM'in aldığı kararın değişmeyeceği yönündeki güvenimiz tamdır. Azınlık, adında "Türk" kelimesi geçen dernekleri ile örgütlenme ve dernek kurma hakkına sahiptir, bu değişmeyecektir" açıklamasında bulunarak, bölgede yaşayan Türk Azınlığın Yunan Hükümetine olan dostane bakış açısını ve Batı Trakya topraklarında yaşama arzusunun ortaya dile getirmiştir.

Öte yandan 2001 yılında kurulmak istenilen, ancak adında "Türk" sözcüğünün bulunması nedeniyle kuruluş izni verilmeyen "Rodop Türk Kadınları Kültür Derneği" de, alt mahkemelerin bu konudaki kararının 2005 yılında Yunanistan Yüksek Mahkemesi Arios Pagos tarafından onaylanmasının ardından davayı AİHM'e götürmüştü.

Bu arada daha önce aynı gerekçelerle Rodop valiliği tarafından kapatılması istemiyle aleyhlerinde dava açılan Gümülcine Türk Gençler Birliği ile Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği ise uzun süren hukuk süreci sonucunda, alt mahkemenin dernekleri kapatma kararının 1988 yılında Yüksek Mahkeme tarafından da onaylanması üzerine, "Türk" deyimini bulunan tabelaları sökülüş ve faaliyetleri durdurulmuştu.

Sorunların tamamı aynı sonuca götürüyor ve Batı Trakya Türkleri'nin en önemli sorunlarının "kimlik"lerini kabul ettirememeleri olduğu anlaşılıyor. Batı Trakya, Türkleri Yunan resmi makamlarınca "Müslüman Yunanlılar" olarak tanımlanıyor ve dernek faaliyetlerine getirilen yasaklama da esasen "Türk" kimliğinin reddi politikasının bir sonucudur.

6- Eğitim Hakkına Getirilen Kısıtlamalar

Lozan Antlaşması'na göre kendi eğitim kurumlarını kurma ve öğretmenini tayin etme hakkı bulunan Batı Trakya Türk toplumu bugün "cahil bırakılma" uygulamaları ile karşı karşıya bulunuyor. Batı Trakya'daki azınlık okulları Yunan devletinin mülkiyetinde değildi. Okullar azınlığın kendisi tarafından seçilen encümenler tarafından yönetiliyor, öğretmenlerin maaşları yine veliler tarafından ödeniyordu. Bunların hepsine son verildi ve yavaş yavaş okullar Yunan devletinin mülkiyetine geçerken, eğitim kalitesi düşerek, öğrenciler Türkçe öğrenememe durumu ile karşı karşıya kaldılar.

Eğitim konusunda Türkiye'den öğretmen ve Türkçe kitap getirilmesinde uygulanan kısıtlamalar, kalitesiz eğitim verilmesi, üniversitelere girişte Türklere binde 5'lik baraj uygulaması ve buna rağmen Türkiye'den alınan diplomaların denkliğinin tanınmaması, anaokulun zorunlu hale getirilmesine rağmen Türklere anaokulu açma izni verilmemesi şeklinde hayati önemdeki sıkıntılar da bugün canlı biçimde yaşanıyor.⁴⁷

Ana başlıklar altında sıralananlardan başka Vakıf yöneticilerinin seçimle iş başına gelmeleri ve mülk edinme hakları engellenmesi ve doğrudan Yunan makamları tarafından atanması; din ve vicdan özgürlüğü konularında Başmüftülük makamı halen boş olması, Müslüman Türklerin seçtikleri Müftülerin Ortodoks Vali tarafından atanmaması gibi sorunlar da Türklerin dayanma sabrını her geçen gün körelten diğer uygulamalardır.

Yunanistan'da Türk Nüfusu

90'lı yılların başında dönemin Yunan Adalet Bakanı Athanassios Kanelopoulos, 7 Haziran 1990 tarihinde "Cumhuriyet" gazetesinde yayımlanan bir demecinde, Batı Trakya'da İslam dinine mensup 150,000 Yunan vatandaşının yaşadığını söyleyerek, ilk defa 1990'lı yıllardaki nüfus dağılımı hakkında bir ipucu vermiştir. Türk azınlığının bugünkü nüfusu bir gerçeği ortaya koymaktadır. 1923'ten günümüze bu topraklarda yaşayan Türklerin sayısının, Yunanistan nüfus artışı eğrisine göre 235,958 kişi, Türkiye'nin nüfus artış eğrisine göre 667,784 civarında olması gerekirken, asimilasyon ve göçler sonucu bu rakam 120,000'lere düşmüştür.

Bugün Türk nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bölgeler, İskeçe, Gümülcine'nin merkezi ile bu şehirlere bağlı ova köyleridir. Dedeağaç çevresinde bulunan Türk nüfusu ise, asimilasyonun bir sonucu olarak yok denecek kadar azalmıştır. Günümüzde Yunanistan'da toplam olarak 150.000 kadar Türk'ün yaşadığı ve genel nüfusun %1.5'ünü teşkil ettikleri tahmin edilmektedir. Türklerin yaşadığı bölgeler, Gümülcine, İskeçe ve Dedeağaç'tır. Ayrıca Dime-toka ve Sofu'da da çok sayıda Türk yaşamaktadır.

Batı Trakya'nın dışında Rodos ve 12 Adalar'da yaşayan belli bir Türk nüfusu bulunmaktadır. Bunlardan başka Rodoplar'ın Batı Trakya kısmında 40.000 civarında Pomak Türkü yaşamaktadır.

Yunanistan'ın nüfus sayım sonuçları ile Türkiye'nin nüfus sayım sonuçlarının dikkatle incelenerek her iki ülkedeki doğurganlık oranının bulunması ve her iki ülkedeki mevcut nüfus artış eğrinin Batı Trakya bölgesine uygulanması ile bölgede yaşayan Türklere uygulanan insanlık dışı politik, siyasi ve yaşamın her adımındaki baskıların sonuçlarını görmek mümkündür.

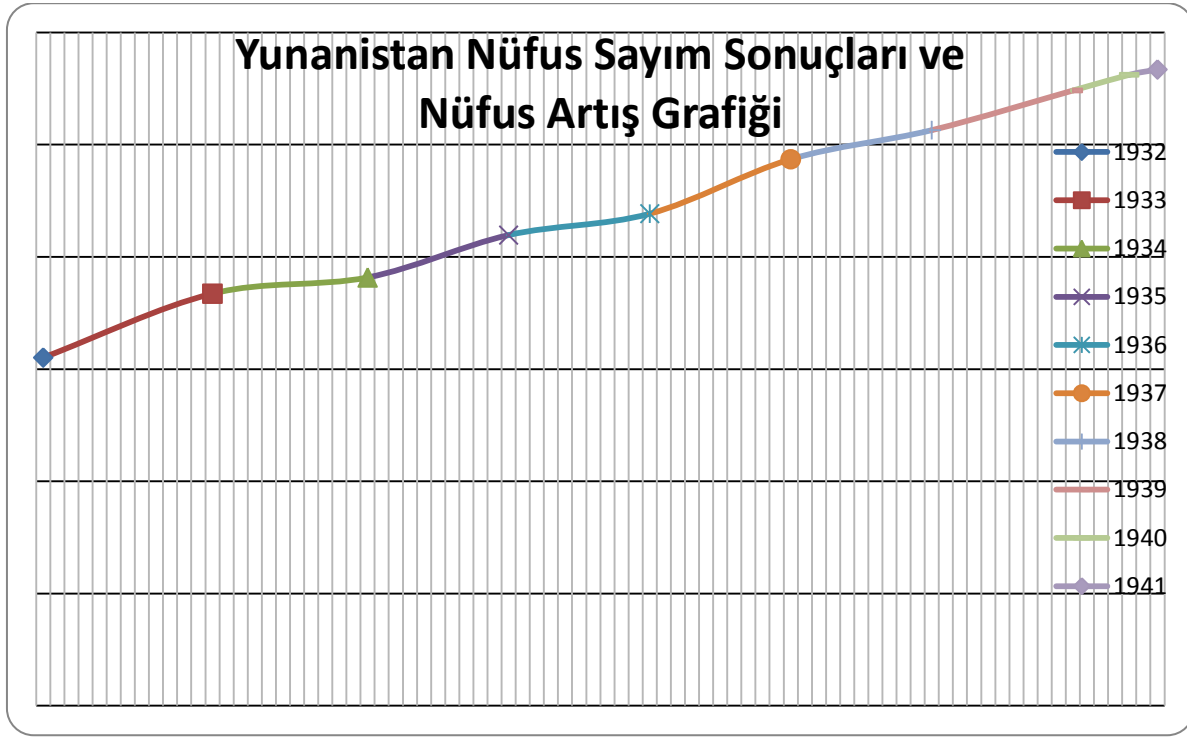
Yunanistan'ın tüm bölgelerinde belli bir oranda doğum artışı görülürken, Batı Trakya Türk nüfusunda dramatik düşüşler olmuştur. Hiç kimse eğer mutlu ve özgür bir yaşam sürüyorsa, yaşadığı toprakları terk etmez. Ama Batı Trakya'da, Yunanistan hükümetinin acımasız insanlık dışı uygulamalarından dolayı bunun tersi olmuştur.

Yunanistan'ın 1821-2007 yılları arasındaki nüfus sayım sonuçları.⁴⁸

| | | | | | |
|------|---------|------|-----------|------|------------|
| 1821 | 938,765 | 1848 | 986,731 | 1940 | 7,344,860 |
| 1828 | 753,400 | 1853 | 1,035,527 | 1951 | 7,632,801 |
| 1834 | 693,592 | 1856 | 1,062,627 | 1961 | 8,388,553 |
| 1838 | 752,077 | 1861 | 1,096,810 | 1971 | 8,768,641 |
| 1840 | 850,246 | 1870 | 1,457,894 | 1981 | 9,740,417 |
| 1841 | 861,019 | 1879 | 1,679,470 | 1991 | 10,258,364 |
| 1842 | 853,005 | 1889 | 2,433,806 | 2001 | 10,964,020 |
| 1843 | 915,059 | 1907 | 2,631,952 | 2005 | 11,244,118 |
| 1844 | 930,925 | 1920 | 5,531,474 | 2007 | 11,338,624 |
| 1845 | 960,236 | 1928 | 6,204,684 | | |

1923-24 ve 25 yıllarındaki nüfus mübadelesi sonucunda Türkiye ve Yunanistan'da nüfusun ani değişikliğe uğraması nedeni ile her iki ülkedeki nüfus artış tablosu 1925'den sonraki veriler alınarak yapılmış ve artış eğrileri ona göre saptanmıştır.

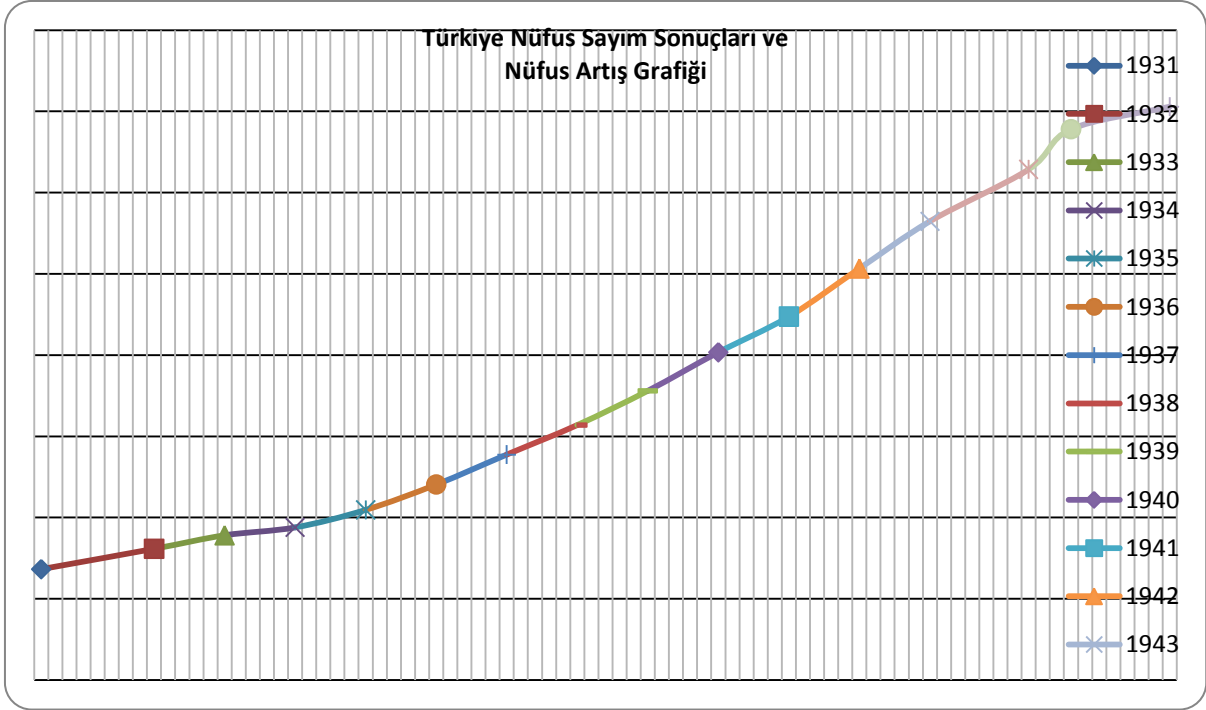
1928-2007 yılları arası Yunanistan nüfus sayım sonuçları ve Nüfus artış eğrisi.



Türkiye'nin 1927-2007 yılları arasındaki nüfus sayım sonuçları.⁴⁹

| | | | |
|------|------------|------|------------|
| 1927 | 13,648,270 | 1970 | 35,605,176 |
| 1935 | 16,158,018 | 1975 | 40,347,719 |
| 1940 | 17,820,950 | 1980 | 44,736,957 |
| 1945 | 18,790,174 | 1985 | 50,664,458 |
| 1950 | 20,947,188 | 1990 | 56,473,035 |
| 1955 | 24,064,763 | 1997 | 62,865,574 |
| 1960 | 27,754,820 | 2000 | 67,803,927 |
| 1965 | 31,391,421 | 2007 | 70,586,256 |

1927-2007 yılları arası Türkiye nüfus sayım sonuçları ve Nüfus artış eğrisi.



Türkiye ve Yunanistan'daki nüfus artış eğrisi birbirine paralel olmasa da artış eğilimi göstermektedir.

Yunanistan'daki nüfus, 1928 yılında 6,204,684 kişiden 2007 yılında 11,338,624 kişiye çıkarak, 79 yılda 5,133,940 kişilik bir artış veya yüzde seksen iki artış göstermiş ve doğurganlık oranı ortalama 1.03 olmuştur.

Türkiye'deki nüfus, 1927 yılında 13,648,270 kişiden 2007 yılında 70,586,256 kişiye çıkarak, 80 yılda 56,937,986 kişilik bir artış veya yüzde dört yüz on yedi artış göstermiş ve doğurganlık oranı ortalama 5.21 olmuştur.

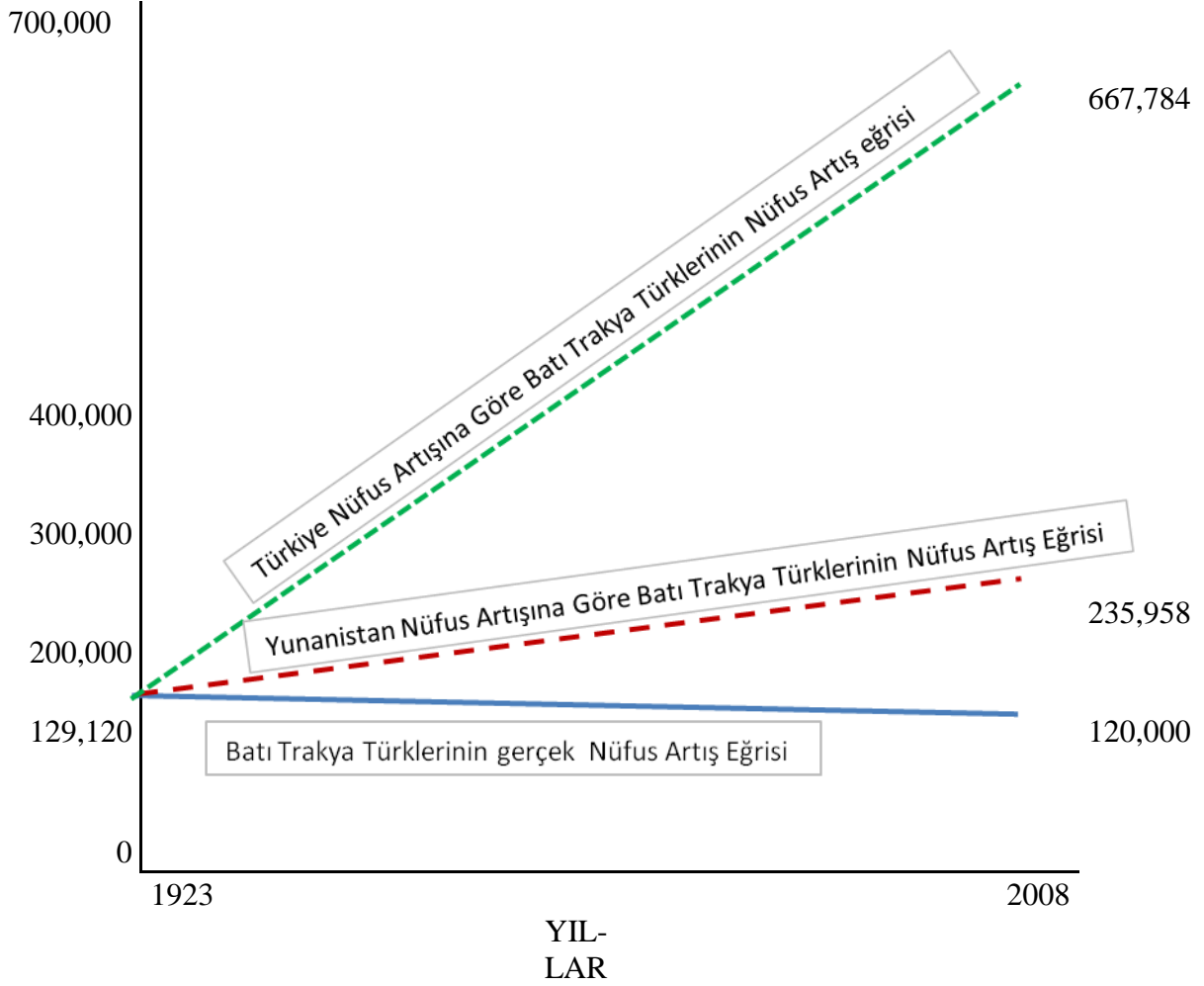
Batı Trakya Türklerindeki nüfus artışı ise ne Yunanistan'daki genel %82'lik artışa ne de Türkiye'deki %417'lik artışa uymaktadır. Yunanistan hükümeti tarafından yıllardır uygulamaya konmuş insanlık dışı yöntemler ve AB üyesi olmasına rağmen insan haklarını açıkça çiğnemesi nedeni ile Batı Trakya Türklerinin nüfusu, artış yerine eksilme göstermiştir.

1923 yılında Batı Trakya'da yaşayan 129,120 soydaşımız baskılara maruz bırakılmadan normal hayatlarını yaşamak şansına sahip olabilselerdi, asgari olarak Yunanistan'ın nüfus artış eğrisine paralel olarak bu gün nüfuslarının 235,958 kişi olması gerekirdi.

Eğer Türk yaşam tarzı ve aile yapısı ile yaşamlarını sürdürebilmiş olsalardı, Türkiye'deki nüfus artış eğrisine paralel olarak bu gün nüfuslarının 667,784 kişi olması gerekirdi.

BATI TRAKYADAKİ TÜRKLERİN KIYASLAMALI NÜFUS ARTIŞ ÇİZELGESİ

| Yıllar | Batı Trakya | Yunanistan | Türkiye |
|--------|-------------|------------|---------|
| 1923 | 129,120 | 129,120 | 129,120 |
| 2008 | 120,000 | 235,958 | 667,784 |



Yukarıdaki tablo, Batı Trakya Türklerinin 1910-2007 arasındaki nüfus artış eğrisi ile Türkiye'deki ve Yunanistan'daki nüfus artış eğrilerine paralel olarak bu günkü olması gereken nüfuslarının yansımaları göstermektedir.

Bu tabloda, Batı Trakya'daki soydaşlarımızın son 80 seksen senede maruz kaldıkları baskı, kendilerine uygulanan insanlık dışı yöntemler, uğradıkları soykırım, Yunanistan Meclisinden dışlanmaları, 1936'da ilan edilen "Yasak Bölge" nedeni ile açık hava hapisanesinde yaşamaya mahkum edilmeleri ve mülkiyet kısıtlamalarının sonuçları net olarak "Göçe zorlanma" ve "Vatandaşlıktan çıkarılmak" şeklinde görülmektedir. Son 80 senede artış göstermesi gereken nüfus tam tersine %8'den fazla azalma göstermiştir.

Sonuç olarak, yıllarca asimile edilmeye çalışılan, temel hak ve özgürlüklerinden yoksun

olmasına rağmen milli birliğini ve kültürünü koruyan Batı Trakya Türk azınlığını Yunanistan'ın AB üyesi bir devlet olmasına rağmen halen daha tehlikeli ve zor günler beklemektedir. Avrupa Birliğinin, kuruluşunu üstüne inşa ettiği üç temel prensipten birisi olan insan hakları maalesef halen daha Yunanistan'da yaşayan Türkler için geçerli kılınmamıştır. AB'nin insan haklarına ilaveten azınlıkların hakları için ne kadar çaba gösterdiği tartışılabilir belki ama Yunanistan'ın Türk azınlığa olan bakış açısının 1923 yılından beridir değişmediği de gayet nettir.

KAYNAKÇA

- ¹ Traklar , “*Giriş Sayfası*”
<http://www.trakarastirma.com.tr.tc/>
- ² Traklar Genel Tarih, “*Traklar Genel Tarih*”
<http://www.trakarastirma.com.tr.tc/>
- ³ Trakya'ya İsmi veren Kavim Traklar, “*Ana Giriş Sayfası*”
<http://www.harbiforum.org/dunya-kulturu-ve-tarihi/906-trakyanin-adini-veren-millet-traklar.html>
- ⁴ Michael Köhler, *Unutulmuş güneydoğu Avrupa uygarlığı: Traklar* 29.07.2004, <http://www.abhaber.com/haber.php?id=129>
- ⁵ İsmail Hakkı Küpçü, *Roma İmparatorluğu ve Hıristiyanlığı kabulü*, 02.07.2005
<http://www.ihkupcu.com/makale/romaimparatorlu%C4%9Fu.htm>
- ⁶ Bizans İmparatorluğu Hakkında Bilgi, “*Bizans İmparatorluğu*”
<http://www.turkcebilgi.com/Bizans+%C4%B0mparatorlu%C4%9Fu>
- ⁷ Roma İmparatorluğu hakkında bilgi, *Roma Tarihinin Dönemleri*
http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Roma_%C4%B0mparatorlu%C4%9Fu
- ⁸ Bizans İmparatorluğu Dünya Kültürü ve Tarihi, *Bizans İmparatorluğu* 21 Tem 2006, <http://www.turkforum.net/showthread.php?t=157829>
- ⁹ E-Tarih.org, *Edirne'nin Fethi*
<http://www.e-tarih.org/sayfa.php?sayfa=1252797.1228026.3565338.0.0.php&Edirne%27nin%20Fethi>
- ¹⁰ Seha L. Meray, *Lozan Barış Konferansı, Tutanaklar-Belgeler, Madde 16*, T.B.M.M. Kavanin Mecmuası, Devre: II, İçtima: 1, Cilt 2, İkinci Basılış, 1942, Ankara, T.B.M.M. Matbaası
- ¹¹ Türkler Online, *İskitler Kimlerdir*
http://www.turkcleronline.com/diger/persler/iskitler/iskitler_kimdir.htm
- ¹² İsmail Hakkı Küpçü, *Büyük Hun İmparatorluğu*, 20.02.2005
<http://www.ihkupcu.com/makale/tarihsahnesi.htm>
- ¹³ Türk Tarihi, *Avarlar (Avar İmparatorluğu)*, 2004
<http://dallog.net/devletler/avar.htm>
- ¹⁴ Prof. Dr. Erol Güngör, *Tarihte Türkler, Peçenekler, Uzlar ve Kuman-Kıpçaklar*, 2004
<http://www.turktarih.net/t-94-pecenekler-uzlar-ve-kuman-kipcaklar.html>
- ¹⁵ Basri Zilabid, *Rodopların Müslüman Halkı*, *İlkadım Dergisi*, Ekim 2008
<http://www.ilkadimdergisi.com/149/arastirma-basrizilabit.htm>
- ¹⁶ Gündoğ, Nevzat, *1913 Garbi Trakya Hükümet-i Müstakilesi*, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 789, Kültür Eserleri Dizisi: 87, 1987
- ¹⁷ Cihan, Süleyman Sefer, *Balkan Savaşı ve 1913 Batı Trakya Türk Cumhuriyeti*, İstanbul, Yeni Batı Trakya Dergisi Yayınları, Seri No.8, 2008
- ¹⁸ Kim Kimdir, *Dr. Sadık Ahmet (1947 - 1995)*,
<http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php?id=7>
- ¹⁹ Private Sözlük, *İbrahim Şerif*, 26.07.2007,

- <http://www.privatesozluk.com/show.asp?m=ibrahim%20serif>
- 20 Batı Trakya Birliği Bonn, Sadık Ahmet,
<http://www.westtrakien.com/batitrakya/sadikahmet/index.html>
- 21 Trakya-Net, *Batı Trakya Tarihi*, Sayfa 1-6,
<http://www.trakya-net.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=12>
- 22 Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi, *Milletler Cemiyeti*, 18/10/2008,
http://ctdt.blogcu.com/milletler-cemiyeti_26534101.html
- 23 Alp, İlker (Doç. Dr.), *Batı Trakya Türkleri*, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, sayı 33, cilt: xi, Kasım 1995, Ankara,
<http://www.atam.gov.tr/index.php?Page=DergiIcerik&IcerikNo=770>
- 24 Batı Trakya Tarihi, *Rodop'ta Hükümet-i Muvakkate'nin Kurulması*, 22.05.2007
<http://www.genc-trakya.net/board/thread.php?threadid=5486&sid=69abe02021e46e24ef8fa52c91db8b03>
- 25 Cihan, Süleyman Sefer, *Balkan Savaşı ve 1913 Batı Trakya Türk Cumhuriyeti*,
- 26 Batı Trakya Kronolojisi, Türk Kurtuluş Savaşı - Batı Trakya'da Mücadele Hazırlıkları, *Batı Trakya Umumi Merkezi'nin kurulması*,
<http://www.batitrakyalilar.com/dev/kronoloji/hazirliklar.asp>
- 27 Alp, İlker (Doç. Dr.), *Batı Trakya Türkleri*, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Paragraf 1.b
- 28 Tekoğlu, İhsan (araştırmacı-Yazar), *Ezilmiş, Asimile Edilmiş Balkan Milletleri ve Batı Trakya'nın Müslüman Türklerine Sesleniş*, 1-14 Yeni Trakya Aktüel, Tarih ve Kültür Dergisi, Sayılar 180-194, İstanbul, Yeni Batı Trakya, 2006
- 29 Sami, Şemseddin, *Kâmûs'ül Âlâm*, İstanbul, 1896
- 30 Alp, İlker (Doç. Dr.), *Batı Trakya Türkleri*, Paragraf 1.a.
- 31 Gürsel, Mustafa, "Batı Trakya'da Bugünkü Durum", *Milliyet*, 21 Ekim 1978
- 32 The Minority Rights Group, *Minorities in Balkans*, Report No. 82, London 1989, s. 33
- 33 *Batı Trakya Sorunu, Batı Trakyalıların Sorunları ve Çözüm Yolları*, (21 Mart 1994 tarihinde İstanbul'da düzenlenen panel), Batı Trakya'nın Sesi, Yıl: 7, Sayı: 60, İstanbul, Mart 1994, s. 6-7
- 34 Başar, Cem, *Türk – Yunan İlişkilerinde Batı Trakya Türkleri Sorunu*, İstanbul, İNAF Uluslar arası İlişkiler Ajansı, 1992, s.28
- 35 Memişoğlu, Hüseyin, *Balkanlarda Pomak Türkleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları; İstanbul, 1999
- 36 Alp, İlker (Doç. Dr.), *Batı Trakya Türkleri*, Paragraf 3.b.3
- 37 Anadolu Ajansı; 31 Temmuz 1999
- 38 Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği; Batı Trakya'nın Sesi, Haziran-Temmuz 1997, sayı 83
- 39 Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği; Batı Trakya'nın Sesi, Ocak 1998, Sayı 86
- 40 Makedonya'nın Yörük Türkleri, *Raltar*,
http://www.tarihportali.net/tarih/makedonyanın_yoruk_turkleri-t5776.0.html;imode=
- 41 Vikipedi, özgür ansiklopedi, *Kumanlar*, <http://tr.wikipedia.org/wiki/Kuman>
- 42 Gözde Kılıç Yaşın, Batı Trakya'da Seçim Heyecanı, *Cumhuriyet Strateji*, S.119, 9 Ekim 2006, s.18-19
- 43 1972 tarihli ve 1109 sayılı kanun-kararname ile "Türk Okulları" ismi, "Azınlık Okulları" olarak değiştirilmiştir.
- 44 Talep sırasıyla Dedeoğaç Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 58/1996 sayılı kararıyla ardından Trakya Temyiz Mahkemesi tarafından 423/1998 sayılı kararlar ve nihayet Yargıtay'ın mahkeme kararını onayan 58/2006 sayılı kararıyla reddedildi.
- 45 Stamatis Sakellion, Yunanistan, *Avgi gazetesi*, 5 Kasım 2006, çev. Erol Bekir

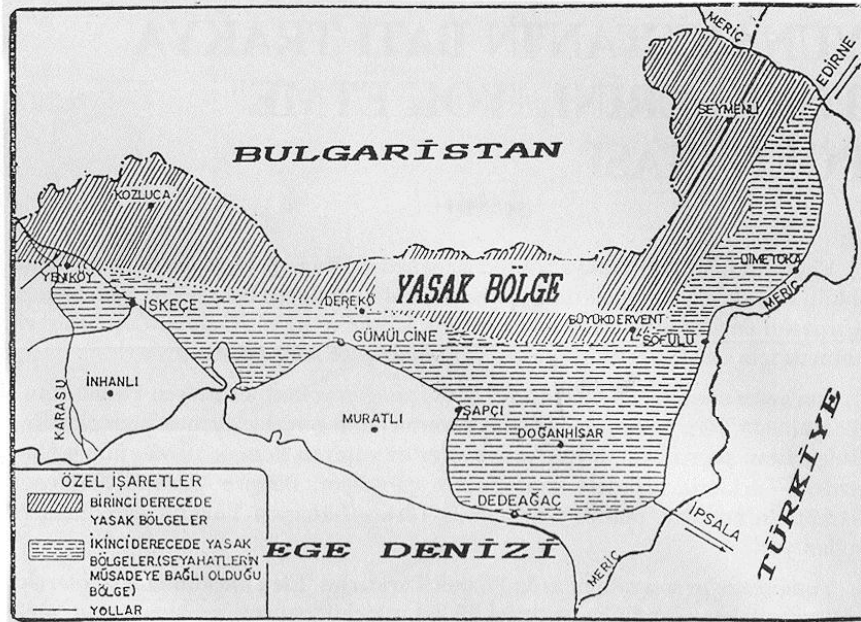
⁴⁶ Gözde Kılıç Yaşın, "Batı Trakya'da Bizans Oyunları", Cumhuriyet Strateji, S. 135, 29 Ocak 2007

⁴⁷ Gözde Kılıç Yaşın, agm

⁴⁸ From Wikipedia, the free encyclopedia, *Demographic history of Modern Greece*
http://en.wikipedia.org/wiki/Demographic_history_of_Modern_Greece

⁴⁹ Belge Net, *Türkiye'de Nüfus Sayımları (DİE)*, <http://www.belgenet.com/arsiv/nufus.html>

RESİM



1936'DA ÇIKARILAN "YASAK BÖLGE" KANUNUNA GÖRE, BATTI TRAKYA'DA BULGARİSTAN SINIRI BOYUNCA 10-25 KM DERİNLİKTEKİ BÖLGE "YASAK BÖLGE" İLAN EDİLMİŞTİR. BU BÖLGEDEKİ 133 TÜRK KÖYÜNDE YAŞAYAN 35-40 BİN TÜRK'ÜN SEYAHAT VE SOSYAL FAALİYETLERİ YUNAN MAKAMLARINCA KONTROL ALTINA ALINARAK SINIRLANMIŞ VE BÖLGE, ADETA BİR TECRİT KAMPİ HALİNE GETİRİLMİŞTİR. "YASAK BÖLGE"YE ÖZEL İZİN BELGESİ OLMADAN GİRİŞ VE ÇIKIŞA İZİN VERİLMEMEKTEDİR.